

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Kankaanpää/Tomi Kuusimäki

Taiteella uutta työtä

Satakunnan ammattikorkeakoulu toteutti työllistymiseen liittyvän kokeilupilotin alkuvuodesta 2021. Pilotti aloitettiin tammikuun lopulla ja se päättyi 31.5.2021.

Pilottiin palkattiin keväällä -21 valmistuva kuvataiteen opiskelija Petri Haavisto. Ohjaajana ja arvioijana toimi lehtori Tomi Kuusimäki.

Kokeilun tavoitteena oli tunnistaa osana verkostoa uusia työllistymismahdollisuuksia ja testata työnkuvaa, missä taiteilija toimii asiantuntijatehtävässä. Työllistymisen kokeiluja tehtiin lopulta viidessä erilaisessa, mutta toisiaan tukevassa testiympäristössä.

- 1) Taidepiha, minkä toiminta keskittyi Porin keskustan alueelle ja toiminnan keskiössä oli kaupungin keskustan kehittäminen taiteen menetelmin.
- 2) Sokos hotelli Vaakunan yhteistyö, minkä tavoitteena oli tutkia kuvataiteilijan ja matkailualan toimijan yhteistyötä.
- 3) Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark -yhteistyö, minkä tavoitteena oli selvittää työllistämismahdollisuuksia, missä yhdistää luonnon ja taiteen teemat sekä matkailu.
- 4) Kankaanpäässä sijaitsevan Asuntolan ideointi osaksi kuvataiteilijan työskentelytilaa.
- 5) Taidetie -konseptin ideointi. Taidetie on käsitteellinen, mutta toisaalta konkreettinen mahdollisuus luoda uutta työtä, missä yhdistyy kuvataiteilijan työtilojen tärkeys, kuvataide osana aluerakentamista ja kuvataiteen soveltavuus esim. osana matkailun erilaistamista.

Taiteella uutta työtä -toimintaan talven ja kevään aikana osallistui 71 henkilöä. Kuvataiteen alalla toimivia näistä oli 61. Osa oli opiskelijoita, osa oli Satakunnassa toimivien kuvataiteen alan yhdistysten jäseniä ja osa oli valtakunnallisesti toimivia kuvataiteilijoita ja välittäjätoiminnan asiantuntijoita. Kuntien tai muiden julkisten organisaatioiden johtoa oli 6. Yritysten tai muiden yksityisten toimijoiden edustajia oli 4.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Taidepiha

Tavoitteena oli taiteen menetelmillä kehittää kaupungin ydinkeskustassa sijaitsevan sisäpihan viihtyisyyttä ja edistää kuvataiteilijoiden työllistymistä. Taidepiha -kokeilu oli erinomainen esimerkki kuvataiteen soveltavasta käytöstä ja siitä, että aktiivinen työote, ennakkoluuloton yhteistyöasenne kuvataiteilijan ja yrityksen välillä ja ideointikyky edesauttavat työllistymistä.

Kokeilu sai alkunsa yrittäjän yhteydenotosta Satakunnan ammattikorkeakouluun, joka toimi kokeilussa välittäjätahona. Kokeilun ensimmäisen huomio oli, että kuvataiteen työllistymisen kannalta mm. oppilaitokset ja julkiset organisaatiot (museot, kunnat) ovat tärkeässä osassa välittäjätoiminnassa. Usein yrittäjä tai muu yhteistyökumppani ei löydä sopivaa tekijää kuvataiteen kentältä vaan on yhteydessä em. organisaatioihin. Organisaatioilla tulisi olla hyvä tietämys alueen kuvataiteilijoiden osaamisesta, jotta yhteydenottoihin kyetään vastaamaan riittävän nopeasti ja oikeanlaisin toimenpitein.

Kokeilun verkoston muodosti kahvilayrittäjä, kiinteistöosaakeyhtiön edustajat, kolme asiantuntijataiteilijaa, kaupunkisuunnittelun asiantuntija ja kulttuurialan välittäjätaho.

Kokeilu sisälsi konkreettisia suunnitelmia sisäpihan taiteellisesta toteutuksesta. Työskentely vaati erinomaisia vuorovaikutustaitoja, missä tärkeässä osassa oli asiakkaan tarpeen välittäminen kuvataiteilijoille.

Taidepihakokeilulle luotiin myös sosiaalisen median kanavat, joiden kautta toimintaa pystyttiin dokumentoimaan.

<https://www.instagram.com/taidepihapori/>

https://www.facebook.com/Taidepiha-Pori-106784348065433/?ref=page_internal

Taidepiha -kokeilun vahvuutena on erittäin laaja ja vahva verkosto. Ideaan osallistettiin useampi kokenut kuvataiteilija ja kaupunkimuotoilija. Kokeilu on myös osa Yli vaaran vuosien -verkostoa, ja ideaa voidaan edistää sitäkin kautta. Tärkeimpänä verkoston jatkuvuuden kannalta on kuitenkin alueen yrittäjän ja Porin kaupunkisuunnittelun kiinnostuminen toiminnasta. Konkreettisena tuloksena on myös Taiteesta uutta työtä esiselvityksen toteuttaneen Petri Haaviston työllistyminen Porin kaupungin EU-rahoitteiseen kaupunkikehittämiseen liittyvään hankkeeseen kesätaiteilijaksi vuoden -21 kesällä. Haaviston lisäksi kokeilun kautta työllistyi kaksi kuvataiteilijaa.

Sokos hotelli Vaakuna

Sokos hotelli Vaakunan johto oli yhteydessä Satakunnan ammattikorkeakouluun tiedustellakseen yhteistyötä kuvataiteilijoiden kanssa. Heidän tavoitteenaan oli kehittää

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

yhdestä huoneestaan taiteen teemahuone. Tässäkin yhteydenotossa nousi esiin taiteen välittäjätahon rooli. Hotellilla ei ollut tietoa alueen potentiaalisista taiteilijoista, joihin voisi olla yhteydessä.

Yhteydenotto oli ennakkoluuloton ja hotellin tavoitteena oli aidosti tehdä uudella tavalla oman toimintansa kehittämistä ja antaa mahdollisuus kuvataiteilijoille suoraan työllistymiseen ja verkostoitumiseen valtakunnallisen toimijan kanssa.

Hotelliyhteistyöstä esiin nousi tyypillinen kuvataiteen työelämätaitoihin liittyvä ominaisuus. Itse taiteellinen työ oli kokeilussa erittäin marginaalisessa osassa ja projektihallinnan ja ongelmanratkaisutaitojen osuus oli paljon merkittävämpi onnistumisen näkökulmasta.

Osallistujat laativat suoraan hotellin johdolle kokonaiskonseptin, mikä sisälsi taiteellisen osion lisäksi viestinnän ja taiteen myymiseen liittyvien uudenlaisten kanavien suunnittelun.

Konseptin rungon muodosti taiteilijoiden olemassa olevien taideteosten muuttaminen uuteen julkaisumuotoon esimerkiksi erilaisia teippaus- ja tulostustekniikoita hyödyntämällä. Taiteilijoiden työllistymisen kannalta toiminnassa on erittäin tärkeää huomata, että alkuperäisestä teoksesta tekemällä kustannustehokkailla tulostustekniikoilla uusia monistettavia versioita, lisääntyvät teoksen myynnin mahdollisuudet huomattavasti.

Hotellin asiakas tunnistaa heti käytävään saavuttuaan, mikä huone on erilaistettu taiteen keinoin nähdessään näyttävän oviteippauksen. Huoneen sisällä on myös hyödynnetty erilaisia teippaustekniikoita, joilla mm. alkuperäisestä grafiikan teoksesta on tehty monistettava kuvaelementti.

Suunniteltuun konseptiin kuului myös asiakkaan kokonaispalvelun suunnittelu. Kokemukseen sisältyy huoneen kuvaus verkkosivuilla, jossa alustava kiinnostus huoneeseen herää. Asiakkaan saapuessa hotellille hän saa kirjeen ja taideteoksista tehdyt postikortit, joissa kerrotaan huoneen tarinaa. Suunnittelu sisälsi myös uuden myyntikanavan tekemisen taiteelle. Osallistuneiden taiteilijoiden teoksia on jatkossa myynnissä hotellin vastaanotossa.

Tärkein oppiminen työllistymisen näkökulmasta Vaakunakokeilussa oli se, että kuvataiteilijan työ on paljon muutakin kuin yksittäisen uniikin taideteoksen valmistamista. Kokeilu vaati erittäin paljon ongelmanratkaisutaitoja, koska onnistuminen vaati hotellin ja taiteilijan näkökulmien yhteen sovittamista. Myös taideteosten saattaminen uudenslaisiin julkaisumuotoihin vaati teknistä osaamista. Asiakkaan kokemuksen pohdinta vaati myös hyvää kokonaisuuksien hallinnan taitoja.

Konkreettisenä tuloksena on neljän kuvataiteilijan työllistymisen edistäminen osana Vaakunan yhteistyötä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark

Taidetta, luontoa ja matkailua yhdistävän kokeilun tavoitteena oli edistää kuvataiteilijoiden työllistymistä osana laajaa alueellista ja kansainvälistä verkostoa. Geopark -yhdistys esitti kiinnostuksensa, että he haluavat erilaistaa viestintäänsä ja luontomatkatutuotteensa erilaistamista taiteen keinoin. He antoivat avoimen kentän, miten taide voisi olla mukana alueen kehittämisessä.

Avoin lähtökohta oli erittäin hedelmällinen kuvataiteilijoiden näkökulmasta, koska se salli avoimemman ideoinnin kuvataiteen keinoille. Geoparkin muodostama yhdeksän kunnan ja kolmen maakunnan muodostama verkosto on myös erinomainen alusta edistää kuvataiteen osaamista. Geopark on myös kansainvälinen verkosto, minkä kautta osaamista kyetään viestimään hyvinkin laajalle.

Taiteesta uutta työtä -kokeilu osallisti 50 kuvataiteen opiskelijaa ideoimaan erilaisia yhteistyöideoita Geopark -yhdistykselle. Kokeilu oli myös mukana suunnittelemassa Leader-hanketta, jonka tavoitteena on taiteen osaamisen avulla kehittää Geoparkin viestintää.

Kokeilun tuloksena toukokuun lopussa esiteltiin 18 ideaa yhteistyöstä. Geoparkilta saatu palaute oli kiittävää. Ideat olivat käytännössä kaikki toteuttamiskelpoisia ja yhdistys oli kiinnostunut auttamaan rahoituksen hankkimisessa.

Ideat olivat muun muassa alueelle suunnitellun taidetapahtuman järjestämisestä, portaalien suunnittelusta ja toteutuksesta Geoparkin alueelle ja paikallisten ihmisten tarinoiden kerääminen osaksi Geoparkin viestintää. Ideoiden konkreettisuutta kuvaa se, että esim. tarinoiden keräämisen idea voidaan toteuttaa osana Geoparkin olemassa olevaa kehittämisprojektiä syksyllä -21.

Kokeilun tärkein havainto oli eri toimijoiden intressien saman suuntaisuus, vaikka toimijat edustavat hyvinkin erilaisia aloja; matkailua ja kuvataidetta. Onnistuneen työskentelyilmapiirin tärkein kriteeri oli Geopark -yhdistyksen avoin yhteistyöehdotus. He antoivat kuvataiteilijoille aidosti avoimen ilmapiirin ja se mahdollisti monipuolisten ideoiden esittämisen.

Asuntolasta taiteen taloksi

Yksi tärkeimmistä asioista kuvataiteilijan työllistymisen ja alalle integroitumisen kannalta on oman työhuoneen hankkiminen. Alan vaikean työllistymisen ja niukan rahoituksen takia työtilojen tulee olla mahdollisimman edullisia, mutta kuitenkin niissä tulisi olla riittävästi tilaa isojenkin töiden tekemiseen. Tilojen tulisi mahdollistaa myös luontevan verkostoitumisen muiden alan toimijoiden kanssa. Työn yksinäisen luonteen takia on hyvä, että työhuoneratkaisu tukee kollegiaalisuutta.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Kankaanpään keskustassa on tyhjillään vanha, aikoinaan sairaalan henkilökunnan asuintiloiksi suunniteltu, asuntolarakennus. Asuntola sijaitsee aivan ydinkeskustassa torin ja suuren päivittäistavarakaupan välissä. Samassa pihapiirissä on myös Petäjäopiston sekä kaupungin nuorisotoimen tiloja.

Taiteesta uutta työtä -kokeilun aikana vietiin eteenpäin ajatusta Kankaanpään kaupungin johtoon, että asuntola voisi olla tulevaisuudessa mahdollinen kuvataiteilijoiden työtila. Kaupungin edustajat kuitenkin kokivat, että tilat ovat niin huonossa kunnossa, ettei tiloihin voida siinä kunnossa päästää ketään. Kaupunki on vuoden -21 kiinteistön investointibudjetissa varannut rahaa tilojen osittaiseen remonttiin.

Aiemmin toteutetun työpajan yhteydessä tilojen kiinnostavuudesta on tehty epävirallinen tarvekysely, jonka mukaan työskentelytiloille olisi tarvetta erityisesti kuvataiteen opiskelijoiden keskuudessa.

Kokeilun aikana huomattiin, että asuntola soveltuisi hyvin myös erilaisten tapahtumien järjestämiseen hyvän sijaintinsa ja valmiin yhteistyöverkoston olemassaolon takia. Taiteesta uutta työtä kokeilujen aikana kehittyi myös idea, että Geopark ja asuntola -verkostoja voisi yhdistää ja niiden välistä synergiaa jalostaa. Asuntola voisi toimia Geopark -kehittämiseen liittyvien taiteilijoiden työtiloina. Asuntola voi toimia myös residenssityyppisenä ympäristönä.

Asuntolan kehittäminen taiteen tapahtuma- ja työtiloiksi konkretisoi myös Kankaanpään kaupungin strategista painopistettä taidekaupunkina. SAMK ja kaupunki jatkavat rahoituksen hankkimista alueen kehittämiseksi ensi syksynä.

Taidetie

Osana Taiteesta uutta työtä -selvitystä kehitettiin myös kaikkea edellisiä kokeiluja yhdistävää Taidetie -ajatusta. Taidetie -termiä on käytetty 1990-luvun lopulla Porin ja Kankaanpään välillä toteutetusta taideprojektista. Aiempi idea on herättänyt kiinnostusta Taiteen edistämiskeskuksen julkisen taiteen asiantuntijassa ja aiemmin toteutetun idean on haluttu heräävän henkiin 2020-luvun ideoin.

Taiteesta uutta työtä -kokeiluissa oli teemoina kaupunkien keskustan palvelujen kehittäminen (taidepiha ja Vaakuna), matkailu ja luonto (Geopark), ja kuvataiteilijoiden työskentelyolosuhteet (asuntola). Taidetien 90-luvun toteutus tuo vielä mukaan erittäin konkreettisen taiteen työllistymiseen vaikuttavan tekijän; julkisen taiteen. Taidetie -ajattelumallissa voidaan yhdistää nämä kaikki elementit.

Taidetie kulkee valtatie 23 mukana läpi Suomen Porista Joensuuhun. Tien varrella on kasvukolmiosta ulkona olevia maakuntakeskuksia ja useampia seutukaupunkeja. Ne ovat erittäin potentiaalisia alueita kuvataiteilijan työskentelyn kannalta. Kaupungit ovat riittävän

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

suuria, mutta asumisen ja työskentelytilojen kustannusrakenne on halvempi kuin kasvukeskuksissa.

Valtatie 23 yhdistää myös kuvainnollisesti idän ja lännen ja sen teeman ympärille pystytään rakentamaan monipuolisia kansainvälistymisen verkostoja.

Taidetie -konsepti sisältää taiteen työskentelytilojen kehittämisen. Mallina toimii mm. asuntolan kehittämisideat ja konkreettiset toimenpiteet Porin Väinölän radioasemalla ja Tilarin työskentelytilat Porissa.

Taiteen, luonnon ja matkailun yhdistävä malli tulee Geopark -yhteistyöstä. Taiteella pystytään erilaistamaan kunkin alueen uniikkeja luontokohteita.

Valtatie 23 varrelta löytyy mielenkiintoinen verkosto kuntia (Pori, Kankaanpää, Parkano, Keuruu, Jyväskylä, Pieksämäki, Varkaus, Joensuu). Alueella toimii myös monipuolisia kehittäjäorganisaatioita korkeakouluista aktiivisiin kulttuuri- ja taidetoimijoihin. Alueilla on myös valmiina kuvataiteilijoiden yhdistysten ja yksittäisten aktiivien verkosto.

Taiteesta uutta työtä -malli, arviointi ja johtopäätökset

Viiden kokeilun yhteisiä tekijöitä tunnistettaessa esiin nousi neljä laajempaa teemaa. Kokeilujen keskiössä oli siis kuvataide, joka on osittain vaikeasti hahmotettava ammatti. Nykyään kuvataiteilijan ammatin määrittelemineen on vieläkin vaikeampaa, kun kuvataiteen erilaiset tekniikat ja toimintamallit ovat laajentuneet ja sekoittuneet keskenään. Usein on myös siirrytty pois konkreettisesta fyysisestä taideteoksesta tapahtumallisuuteen, käsitteellisyteen ja taiteen asiantuntijuuden osaamisen myymiseen.

Ideoinnin vapaus

Kokeiluja yhdisti ideoinnin vapaus. Kokeiluissa oli annettu rajat, mitkä olivat toisaalta hyvinkin rajatut, vaikkapa yksi huone, mutta sisältöön annettiin hyvinkin vapaat kädet ja huoneesta toiminta levittäytyi viestintään ja myyntikanavien ideointiin. Vapaus ideoida on kuvataiteilijan työllistymisen kannalta erittäin tärkeää, sillä juuri se on hänen työtään. Tunnistaa ja tehdä asioita tyhjästä on kuvataiteilijan työtä. Kuitenkin tiettyjen teemojen ja rajausten avulla työ konkretisoituu ja muodostaa yhteisesti ymmärretyin lopullisen muodon.

Verkostoituminen alan sisällä ja alojen välillä

Työn yksinäisyys on usein lähtökohta kuvataiteilijan työssä. Vastaat vain itsellesi tekemisistäsi. Sen vastapainoksi verkostoituminen alan sisällä ja kokeilut vahvistivat sen, että myös alan ulkopuolelle verkostoituminen on työllistymisen kannalta tärkeää.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Onnistuneissa yhteistyökuvioissa toistuu usein aktiivisen yksilön into kerätä ympärilleen asiasta kiinnostuneet. Seuraavaksi mukaan tulee alan yhdistys tai työhuonekollektiivi, joka jalostaa ideaa ja kantaa verkostoa läsnäolollaan ja tuellaan. Kun verkostoon liittyy näiden lisäksi esimerkiksi kunta tai muu julkinen taho, jolla on resursseja rahoittaa kokeiluja ja testiympäristöjä, niin alkuperäinen idea saa konkreettisemmän muodon. Kun verkostoon saadaan mukaan myös rahoittajia ja yrityksiä ja yrittäjiä, niin se antaa usein viimeisen sykäyksen aitoon toimintaan. Ideat muuttuvat näin toiminnaksi.

Laaja verkosto myös yhdessä kannattelee alkuperäistä ideaa, koska hyvin usein ideasta käytäntöön meni pitkiäkin aikoja.

Aktiivisuus luo aktiivisuutta

Kokeiluissa huomattiin myös se, kuinka oma aktiivisuus luo ympärilleen aktiivisuutta. Lopputuloksesta ei ole alussa selvyyttä, mutta kun lähdetään vain liikkeelle, niin usein löytyy aina uusi idea tai kumppani, minkä kanssa asiaa kyetään viemään eteenpäin. Kuten Taiteesta uutta työtä -kokeiluissa myös huomattiin, niin asioilla on tapana verkottua ja ne muodostavat yhdessä verkostojen verkoston.

Aktiivisuus vaatii hyvää itseluottamusta, oman osaamisen tunnistamista ja vuorovaikutustaitoja. Aktiivisen toimijan tulee myös tunnistaa verkostojen erilaisia tarpeita ja olla aito kuuntelija.

Luovuus mukana rahoituksen hankkimisessa

Luovuus yhdistetään taiteen tekemiseen, mutta luovuuden hyödyntäminen myös rahoituksen ja kumppanien hankinnassa tulisi nostaa isompaan rooliin. Taiteesta uutta työtä -kokeilun aikana tietenkin toimittiin taiteen perinteisen rahoittajien suuntaan eli Suomen kulttuurirahastoon ja Taiteen edistämiskeskukseen, mutta mukaan otettiin myös muun muassa Rakkaudella porilaisille -kampanjaa, Leader-rahoitusta ja Svenska Kulturfondenian, jota on vähemmän hyödynnetty Satakunnassa.

Taiteesta uutta työtä oli myös itsessään luova rahoituskanava kuvataiteen alalla, sillä harvemmin kuvataiteilija on itse aktiivisena määrittelemässä omia työllisyystoimia.

Johtopäätökset ja arviointi

Neljän kuukauden mittainen osa-aikainen kokeilu on erittäin mielenkiintoinen ja aito uusi ympäristö. Vaikka Satakunnan ammattikorkeakoululla on monipuolisia kokemuksia TKI-projekteista, niin Taiteesta uutta työtä oli siksi erilainen, että siinä sai keskittyä ainoastaan työllistymiseen liittyvään kehittämistyöhön.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Kuvataiteilijat mukaan aktiivisemmin suunnittelemaan omaa työllistymistään

Kokeilu vahvisti ajatusta, että jatkossa kuvataiteilijoille ja muille kulttuurialan asiantuntija-ammattiin valmistuville tulee antaa enemmän vastuuta oman työllistymisen edistämiseksi. Kuvataiteilijan työnkuva on entisestään laajentunut ja sen omaksuminen niin itse valmistuvan taiteilijan, oppilaitosten kuin työllisyyden hoidosta vastaavien asiantuntijoiden tulisi tunnistaa. Alalla ei ole valmiita työpaikkoja, vaan ne mahdollisuudet tulee itse tunnistaa ja siihen tulee eri organisaatioiden tukea yksilöä.

Ennalta ehkäisevien toimien kehittäminen erityisesti taiteen alalle parantaisi alalla toimivien työllisyyttä ja tukisi aktiivisuutta. Taiteen alalla on ensimmäinen vuosi valmistumisen jälkeen erittäin tärkeä, kuinka hyvin valmistunut integroituu oman alan töihin. Mahdolliset tukitoimet tulisi kohdistaa valmistumisen ja työelämään siirtymisen nivelkohtaan. Ei vasta silloin, kun työttömyys on jatkunut pitempään.

Välittäjätahon mukaan ottaminen työn löytämiseen

Kokeiluissa tuli hyvin esiin se, että taiteen alan välittäjätaho on usein alan oppilaitos. Potentiaalisilla asiakkailla on helpointa ottaa yhteyttä vakiintuneeseen toimijaan, koska pienempiä toimijoita ei tunnisteta tai ne toimivat projektimaisesti tietyn ajan. Oppilaitoksilla ei ole välittäjätoimintaan selkeää tehtävää tällä hetkellä. Tulevaisuudessa välittäjätoiminnan kehittämistä osana alumnitoimintaa tulisi kehittää.

Välittäjätahon lisäksi tarvitaan työllistymisen asiantuntijoita

Oppilaitoksilla on paras tietämys valmistuneiden osaamisesta ja alan toiminnasta yleisesti. Oppilaitokset myös omaavat usein vahvat verkostot. Puute on kuitenkin työllistymiseen liittyvästä osaamisesta. Työllistymisen edistämiseen on monipuolisia palveluja, mutta niitä ei välttämättä tunnisteta. Työllistymisen asiantuntijoiden tulisi olla mukana opiskelun ja työelämän nivelvaiheessa ohjaamassa oikeiden palvelujen piiriin, ennen kuin pitempiaikainen työttömyys uhkaa.

Oman osaamisen tunnistaminen ja vuorovaikutus

Valmistuvien opiskelijoiden, erityisesti taiteen alan, oman osaamisen tunnistamiseen ja vuorovaikutukseen liittyvien osaamisen varmistaminen jo opiskeluaikana kehittää työllistymismahdollisuuksia. Kun valmistuva tunnistaa riittävän hyvin oman osaamisensa, hän osaa hakeutua itselleen sopiviin verkostoihin ja sitä kautta onnistumiset muodostavat positiivista jatkumoa. Kokeiluissa tunnistettiin verkostoitumisen tärkeys oman työllistymisen näkökulmasta. Verkostoituminen vaatii erittäin hyviä vuorovaikutustaitoja, jotka rakentuvat oman osaamisen varaan.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Ohjaava arviointi

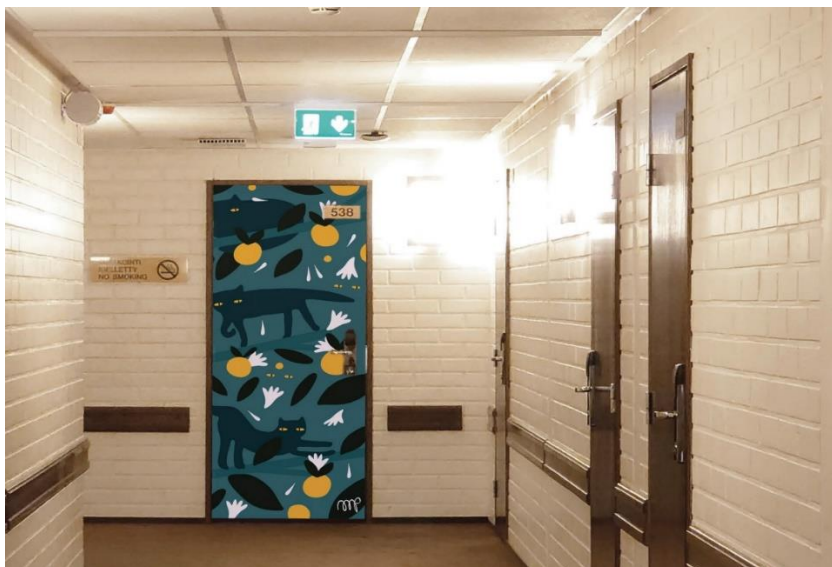
Kokeilun ohella tehtiin myös pääosin itsearvointina ohjaavan arvioinnin menetelmällä toiminnan arviointia. Teemat olivat asiakas, henkilöstö ja jatkuvuus.

Asiakkaita kokeilussa oli noin 70. Kuvataiteen alan toimijat pitävät yhteistyöverkostoja pääosin hyvinä. Yhä useammin on huomattavissa, että väsymystä verkostotyöhön on havaittavissa ja välillä on vaikea löytää kuvataiteilijoita toteuttamaan yhteistyöprojekteja. Alan ulkopuoliset ja alan välittäjätahon toimijat ovat erittäin kiinnostuneita yhteistyöstä kuvataiteen alan kanssa. Heidän osaamisensa taiteen ostamisesta on myös viime vuosina kehittynyt huomattavasti. Asiakkaat osaavat huomioida taiteen ideoinnin vapauden tärkeyden.

Henkilöstönäkökulmassa tuli esiin pääosin jo aiemminkin tunnistettu välittäjätahon ja ohjaamisen merkitys. Kuvataiteilijan oman osaamisen tunnistamisessa on usein kehitettävää ja osaamista ei osata viestiä riittävän selvästi erilaisille kumppaneille. Toisena näkökulmana henkilöstön arvioinneissa tuli esiin projektihallinnan ja johtamisen osaamisvaje. Verkosto olettaa usein, että taiteilijalla on valmiudet ottaa kokonaisvastuu taideprojektin suunnittelusta ja toteuttamisesta. Koulutus ei kuitenkaan valmista laajempien, esim. julkisen taideteoksen prosessin läpiviemiseen alusta loppuun.

Ohjaavan arvioinnin kolmantena näkökulmana on jatkuvuus. Jo toiminnan aikana tulee tunnistaa aihioita tai toimintamalleja, joilla on pysyvyyttä osana normaalia toimintaa. Taiteesta uutta työtä -kokeilun aikana luotiin toimintamalli, missä valmistuva opiskelija ja ohjaaja työskentelevät yhdessä. Yhteiskehittämisessä tieto ja osaaminen liikkuu molempiin suuntiin luontevasti ja tämä toimintamalli on suoraan hyödynnettävissä jatkossa. Kaikki viisi kokeilua on viety myös jatkokehittelyyn, mikä jatkuu osana SAMKin normaalia toimintaa ja TKI-toimintaa. Kokeilun työntekijä ja valmistuva opiskelija työllistyy kesällä Porin kaupungin projektiin. Jatkuvuutta vahvistaa myös johtopäätöksissä esiin tuotu malli uudesta työllisyyttä edistävästä mallista, jolle voidaan hakea laajempaa rahoitusta.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Yön kulkijat, 2021, Mira Piitulainen. Havainnekuva hotellihuoneen oviteippauksesta.

Nousu, 2020, Petri Haavisto ja Aku Koskinen. Taidetiellä sijaitseva julkinen taideteos, mikä toteutettiin tiivissä yhteistyössä yrityksen kanssa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma